

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

4.12.2024
luvn.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut

1.1.2025 alkaen

Käsittely: Aluehallitus 4.12.2024 § 205

Hyväksytty: Aluevaltuusto 10.12.2024 § 64

Sisälllys

1	Yleistä	1
1.1	Maksukatto	1
1.2	Käyttämättä jätetty palvelu	3
1.3	Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuttomat palvelut	5
1.4	Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	7
2	Avosairaanhoido ja kuntoutuspalvelut	8
2.1	Avosairaanhoido	8
2.2	Kuntoutuspalvelut	9
3	Suun terveydenhuolto	10
3.1	Perusmaksut ja käyntimaksut	11
3.2	Toimenpidemaksut	11
3.3	Muut hammashoidon maksut	13
4	Sarjassa annettava hoito	13
5	Lääkärintodistus tai -lausunto	14
6	Polikliiniset palvelut, kotisairaala, liikkuva sairaala, kotiutustiimi ..	15
7	Liikkumista tukevat palvelut (kuljetuspalvelu)	17
7.1	Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	17
7.2	Vammaispalvelulain mukainen liikkumista tukeva palvelu	17
8	Päivätoiminta	22
9	Vammaispalveluissa perittävät ateria- ja ylläpitomaksut	23
10	Kotipalvelu lapsiperheille	24
10.1	Tilapäinen kotipalvelu lapsiperheille	25
10.2	Säännöllinen kotipalvelu lapsiperheille	26
11	Kotihoito ja tukipalvelut	27
11.1	Tilapäinen kotihoito ja kotisairaanhoido	27
11.2	Säännöllinen kotihoito	28
11.2.1	Säännöllisen kotihoidon maksun määräytyminen	29
11.3	Kotikuntoutus	32
11.4	Kotona asumisen tukipalvelut	32
12	Asumispalvelut	35
12.1	Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen	35
12.2	Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen	37
12.3	Vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen	37
12.4	Yhteisöllinen asuminen	38

12.5	Tilapäismajoitus.....	38
12.6	Tuettu asuminen.....	38
12.7	Asumisvalmennus vammaispalveluissa.....	39
12.8	Omaishoitajan lakisääteinen vapaa.....	39
12.9	Osavuorokausihoito.....	40
12.10	Yhteisöllinen asuminen ikääntyneille.....	40
13	Perhehoito.....	42
13.1	Lyhytaikainen perhehoito.....	42
13.2	Pitkäaikainen perhehoito.....	42
14	Laitoshoido.....	43
14.1	Lyhytaikainen laitoshoito.....	43
14.2	Pitkäaikainen laitoshoito.....	45
15	Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut.....	46
16	Lastensuojelu.....	47
17	Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen määrääminen.....	48
18	Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun.....	49
19	Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot ja huomioitavat vähennykset.....	50
19.1	Asiakasmaksun perusteena olevat tulot.....	50
19.2	Tuloista tehtävät vähennykset.....	53
20	Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon maksun perusteena olevat tulot ja huomioitavat vähennykset.....	55
20.1	Asiakasmaksun perusteena olevat tulot.....	55
20.2	Tuloista tehtävät vähennykset.....	58
21	Muulla kuin Suomessa asualta perittävät maksut.....	62

1 Yleistä

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja sääntelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992). Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jos palvelua ei ole laissa säädetty maksuttomaksi (Asiakasmaksulaki 1 §). Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiakasmaksulaki 2 §).

Sosiaali- ja terveystalvvelut voivat olla palvelun käyttäjälle maksuttomia, maksu voidaan periä kaikilta samansuuruisena tai maksu voidaan määrätä asiakkaan tulojen mukaan. Asiakasmaksulaissa ja -asetuksessa on määritelty joidenkin palveluiden maksuille enimmäismäärät. Lakisäateisille enimmäismaksuille tehdään indeksitarkistukset joka toinen vuosi. Asiakasmaksulain 10 e §:ssä määriteltyt tulorajat tarkistetaan joka toinen vuosi työeläkeindeksin mukaisesti, ja tarkistetut euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.

1.1 Maksukatto

Asiakasmaksuista palvelujen käyttäjälle aiheutuvilla kustannuksilla on kalenterivuositainen enimmäismäärä eli maksukatto. Maksukatto on valtakunnallinen. Vuonna 2024 maksukatto on 762 euroa. Maksukaton euromäärä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. (Asiakasmaksulaki 6 a §.)

Maksukaton ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia kyseisen kalenterivuoden loppuun. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään ylläpitomaksu maksukaton täyttymisen jälkeen 18 vuotta täyttäneiltä. Asiakkaan on seurattava itse maksukaton täyttymistä. (Asiakasmaksulaki 6 a §.)

Alle 18-vuotiaiden käyttämistä palveluista perityt maksut lasketaan yhteen hänen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa. Kun maksukatto ylittyy, palvelut ovat edellä kuvatuun mukaisesti maksuttomia

kaikille niille henkilöille, joiden maksut ovat yhdessä kerryttäneet maksukattoa. (Asiakasmaksulaki 6 a §.)

Maksukattoon lasketaan mukaan kalenterivuoden aikana perityt maksut:

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon palveluista
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä
- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisen terveydenhuoltolain mukaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta sosiaalihuoltolain mukaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- toimeentulotuesta maksetut maksut.

Maksukattoon ei lasketa mukaan maksuja, jotka ovat aiheutuneet esimerkiksi:

- sairaankuljetuksesta
- lääkärintodistuksista
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista
- kotihoidosta ja kotikuntoutuksesta
- palvelusetelin omavastuuosuuksista

- lapsiperheiden kotipalvelusta.

Maksukattoon ei lasketa mukaan tulosidonnaisia maksuja kuten pitkäaikaisen laitoshoidon, pitkäaikaisen asumispalvelun tai säännöllisen kotihoidon maksuja eikä maksuja, jotka on korvattu asiakkaalle työtapa- turma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapa- turma- ja am- mattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan lain perusteella. Maksukattoon ei lueta muulta kuin Suomessa asuvalta perittäviä asiakasmaksuja. (Asiakasmaksulaki 6 a §.)

1.2 Käyttämättä jätetty palvelu

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu: 56,70 euroa

Maksu voidaan periä, jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut vastaanottoajan terveydenhuollon palveluihin tai sosiaali- tai terveydenhuollon lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan ja asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ja varattua aikaa tai paikkaa ennalta peruuttamatta jäänyt saapumatta varattuna aikana vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön (Asiakasmaksulaki 3 §).

Maksu peritään, jos maksun perimistä ei ole pidettävä kohtuuttomana ja varauksen yhteydessä on ilmoitettu mahdollisuudesta periä maksu sekä on annettu ohjeet ajan tai paikan peruuttamiseksi ennalta. Maksun perimistä sekä ajan tai paikan peruuttamista koskevat tiedot on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää niiden sisällön. Maksua ei peritä alle 18- vuotiaalta asiakkaalta. (Asiakasmaksulaki 3 §.)

Palvelun maksuttomuus ei vapauta peruuttamatta jätetyn käynnin maksusta.

Käynti tulee perua edellisenä arkipäivänä kello 12.00 mennessä.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu peritään seuraavista palveluista 18 vuotta täyttäneiltä:

- Omaishoitajan lakisääteinen vapaa vammaisille henkilöille
- Ympäri vuorokautinen lyhytaikainen hoito vammaisille henkilöille
- Äitiysneuvolan vastaanottokäynti (terveydenhoitaja- ja lääkärikäynnit)
- Ehkäisyneuvonnan vastaanottokäynti (terveydenhoitaja- ja lääkärikäynnit)
- Opiskelijaterveydenhuollon vastaanottokäynti (terveydenhoitaja- ja lääkärikäynnit)
- Oppilashuollon psykologipalvelun vastaanottokäynti (psykologikäynti)
- Fysioterapia ja lymfaterapia: yksilökäynti vastaanotolla ja kotikäyntinä
- Puheterapia aikuisille: yksilökäynti vastaanotolla ja kotikäyntinä
- Toimintaterapia aikuisille: yksilökäynti vastaanotolla ja kotikäyntinä
- Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanottokäynti
- Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanottokäynti, etäkäynti
- Terveyskeskuksen hoitajavastaanotto
- Suun terveydenhuollon vastaanottokäynnit, hammaslääkäri
- Suun terveydenhuollon vastaanottokäynnit, suuhygienisti
- Suun terveydenhuollon vastaanottokäynnit, hammashoitaja
- Erikoishammaslääkärin vastaanotto
- Osastovieroitushoito
- Päihdehuollon kuntouttava laitoshoido
- Kotisairaala ja liikkuva sairaala (vuorokautta kohti enintään yksi peruuttamattoman käynnin maksu)
- Lääkärin vastaanotto poliklinikalla
- Arviointikäynti poliklinikalla
- Arviointikäynti sairaanhoitajan tai terapeutin vastaanotolla
- Muistipoliklinikka: lääkärin vastaanotto
- Geriatrian poliklinikka: lääkärin kotikäynti
- Geriatrian poliklinikka: terapeutin yksilökäynti
- Geriatrian poliklinikka: sairaanhoitajan tai terapeutin arviointikäynti

- Sarjahoito perustason sairaalapalveluissa (esim. lääkinnällinen kuntoutus, puhe- ja äänihäiriöhoito, hyposensibilisaatio)
- Sairaanhoidajan vastaanotto tai etävastaanotto
- Infuusiopoliklinikka ja muut perustason sairaalapalveluiden useita käyntejä vuorokaudessa sisältävät palvelut: peritään vuorokautta kohti enintään yksi peruuttamattoman käynnin maksu
- Saattohoidossa ja palliativiselta poliklinikalta ei peritä maksua käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta.
- Omaishoidon lakisääteinen vapaa ikääntyneille

1.3 Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuttomat palvelut

Palvelun maksuttomuus koskee:

- Työvoimaviranomaisen vaatimia tutkimuksia
- Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluista maksuttomia ovat terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanotot ja suun terveydenhuolto. Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut, sotainvalidien avopalvelut ja rintamaveteraanien kuntoutuspalvelut ovat maksuttomia.
- Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntejä, terveydenhuoltolain 16 §:n nojalla järjestettyjä kouluterveydenhuollon palveluja myös 18 vuotta täyttäneille
- Mielenterveyden hoitoon liittyviä avosairaanhoidon käyntejä
- Hengityshalvauspotilaille annettavaa hoitoa ja ylläpitoa sekä hoitoon liittyviä kuljetuksia
- Alle 18-vuotiaiden avoterveydenhuollon käyntejä
- Äitiys- ja lastenneuvolan käyntejä
- Suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arviota ensimmäistä lasta odottavalle perheelle
- Terveydenhuoltolain 39 ja 40 §:n perusteella järjestettyä ensihoitoa, lukuun ottamatta ensihoitoon liittyvää sairaankuljetusta
- Perhesuunnittelukäyntejä, joihin ei sisälly sairaanhoitoa
- Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS

53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamia palveluita

- Päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antamaa tutkimusta, hoitoa ja seurantaa
- Psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annettua hoitoa siihen liittyvää osittaista ylläpitoa lukuun ottamatta
- Yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimusta, hoitoa ja hoitoon määrättyjä lääkkeitä, yleisvaaralliselle tartuntataudille altistuneeksi todetun tai perustellusti altistuneeksi epäillyn karanteenia, yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn eristämistä sekä valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen hoitoon määrättyjä lääkkeitä sekä HIV-infektion, sankkerin, tippurin ja sukupuoliteitse tarttuvan klamydiainfektion tutkimusta, hoitoa sekä hoitoon ja ehkäisyyn määrättyjä lääkkeitä
- Kansallisen rokotusohjelman rokotuksia
- Perusterveydenhuollon sairaanhoitajan, terveydenhoitajan tai kättilön vastaanottokäyntejä
- Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:n sosiaalityötä, sosiaaliohjausta, sosiaalista kuntoutusta, perhetyötä, kasvatus- ja perheneuvontaa sekä lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvontaa, 27 §:ssä tarkoitettuja tuettuja tapaamisia ja valvottuja vaihtoja
- Sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 d ja 27 e §:ssä tarkoitettua
- Kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977) tarkoitettu erityishuolto ja mainitun lain 39 §:ssä tarkoitettu kuljetus
- Vammaispalvelulain 7 §:ssä tarkoitettuun valmennukseen, 9 §:ssä tarkoitettuun henkilökohtaiseen apuun, 12 §:ssä tarkoitettuun erityiseen osallisuuden tukeen, 14 §:ssä tarkoitettuun tuettuun päätöksentekoon, 16 §:ssä tarkoitettuun vaativaan moniammatilliseen tukeen, 18 §:ssä tarkoitettuun asumisen tukeen, 19 §:ssä tarkoitettuun kotona järjestettävään lapsen asumisen tukeen, 20 §:ssä tarkoitettuun esteettömän asumisen tukeen, 22 §:ssä tarkoitettuun lyhytaikaiseen huolenpitoon, 23 §:ssä tarkoitettuun päivätoimintaan, 25 §:ssä tarkoitettuun liikkumisen tukeen ja 30 §:ssä tarkoitettuihin muihin lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittaviin palveluihin

sisältyvä apu ja tuki sekä asumisen tukeen ja kotona järjestettävään lapsen asumisen tukeen sisältyvät palvelut.

- Polikliinista päihdehuoltoa
- Avioliittolaissa (234/29), isyyslaissa (700/75), lapseksiottamisesta annetussa laissa (153/85), lapsen elatuksesta annetussa laissa (704/75), lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/83), lapsen elatuksen turvaamisesta annetussa laissa (122/77) ja eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (660/66) hyvinvointialueen tehtäväksi säädettyjä palveluja
- Henkilölle hänen sosiaalihuoltoaan koskevissa asioissa annettuja asiakirjoja
- Mahdollisia muita laissa maksuttomiksi määriteltyjä palveluja.

1.4 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiakasmaksun alentamisen tai perimättä jättämisen hakeminen ovat ensisijaisia toimeentulotukeen nähden. (Asiakasmaksulaki 11 §.)

Asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä haetaan hakemuslomakkeella tai vapaamuotoisella hakemuksella. Hakemuksesta on käytävä ilmi, mihin maksuun alennusta tai perimättä jättämistä haetaan, mistä alkaen ja millä perusteella. Päätös alentamisesta tai perimättä jättämisestä tehdään tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Päätös tehdään määräajaksi, pääsääntöisesti 1–12 kuukaudeksi.

Lisää asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä voi lukea ulkoisilta internet-sivuilta sekä materiaalista "Asiakasmaksujen alentamisen ja maksuista vapauttamisen perusteet Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella".

2 Avosairaanhoito ja kuntoutuspalvelut

2.1 Avosairaanhoito

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanottokäynti:

28,20 euroa

Käyntimaksu peritään myös etävastaanottona toteutetuista käynneistä. Maksu peritään kolmelta ensimmäiseltä lääkärikäynniltä kalenterivuoden aikana. Mukaan lasketaan sekä etävastaanottona että paikan päällä tapahtuvat käynnit. (Asiakasmaksuasetus 7 §.)

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanottokäynnin maksuja ei peritä seuraavilta ryhmiltä:

- alle 18-vuotiaat
- henkilöt, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus eräisiin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

Etävastaanotoksi määritellään videovastaanoton lisäksi vastaanottokäynnin korvaava lääkärin hoitopuhelu, joka vastaa sisällöllisesti perinteistä henkilökohtaiseen käyntiin perustuvaa hoito- tai palvelukontaktia. Hoitopuhelussa potilaan kanssa keskustellaan esimerkiksi oireista, voinnista, hoidon toteutumisesta, tarvittavista tai tehdyistä tutkimuksista, lääkityksistä ja jatko-ohjeista tai -suunnitelmasta. Hoitopuhelun kesto ja sisältö voivat vaihdella asian laajuuden tai monimutkaisuuden mukaan. Etävastaanottokäynniksi sekä puhelimen että videoyhteyden kautta lasketaan kaikki etävastaanotot riippumatta ajanvaraustyypistä, mikäli vastaanotto korvaa lääkärikäynnin.

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon hoitajavastaanotto:

maksuton

Chat-vastaanotto ja Maisa-asiointiportaalin viestit: maksuton

Kiirevastaanoton päivystys Kirkkonummella la-su: 38,70 euroa

Jalkaterapia: 17,30 euroa/käynti

Ravitsemusterapia: 17,30 euroa/käynti tai etäkäynti

Perusterveydenhuollossa avoimitona järjestetty terveydenhuoltolain 27 §:n mukainen mielenterveystyö eri hoitomuotoineen on maksutonta kaiken ikäisille asiakkaille (Asiakasmaksulaki 5 §).

2.2 Kuntoutuspalvelut

Fysioterapia ja lymfaterapia, aikuisten toimintaterapia, aikuisten puheterapia, aikuisten neuropsykologin vastaanotto, muut mahdolliset terapiat:

Yksilökäynti (sis. suoravastaanoton) 17,30 euroa

Etäkäynti: 8,65 euroa

Ryhmäkäynti

1–3 ryhmäkäyntiä yhteensä: 12,80 euroa

4–6 ryhmäkäyntiä yhteensä: 25,60 euroa

vähintään 7 ryhmäkäyntiä yhteensä: 38,40 euroa

Etäryhmäkäynti:

1–3 ryhmäkäyntiä yhteensä: 6,40 euroa

4–6 ryhmäkäyntiä yhteensä: 12,80 euroa

vähintään 7 ryhmäkäyntiä yhteensä: 19,20 euroa

Itsenäinen fysioterapian kuntosaliharjoittelu: 4,00 euroa/kerta

Kuntoutuslääkäri: 28,20 euroa/käynti

Asiakkaalle on maksutonta terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus ja kuntoutusohjaus (Asiakasmaksulaki 5 §).

3 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon asiakasmaksuja ei peritä:

- Alle 18-vuotiaat, lukuun ottamatta maksua oikomislaitteen häviämistä tai vahingoittumista käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai huolimattomuuden vuoksi
- Henkilöt, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus eräisiin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta (Asiakasmaksuasetus 9 § 6 mom.)
- Suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arviosta ensimmäistä lasta odottavalle perheelle. Käynti sisältää tarvittavan omahoidon ohjauksen. Jos käyntiin sisältyy muita toimenpiteitä, kuten suun ja hampaiden tutkimus tai terveystarkastus, peritään käynniltä normaalit käynti- ja toimenpidemaksut.

Edellä mainittuja ryhmiä lukuun ottamatta suun terveydenhuolto on maksullista kaikille. Suun terveydenhuollon käynti- ja toimenpidemaksut kerryttävät vuotuista terveydenhuollon maksukattoa. Hammastekniset kulut (esim. proteeseista aiheutuvat kulut) eivät kuulu maksukaton piiriin.

3.1 Perusmaksut ja käyntimaksut

Käynti	Maksu / euroa
Suuhygienistin vastaanotto	13,80
Hammaslääkärin vastaanotto	17,90
Erikoishammaslääkärin vastaanotto	26,30

(Asiakasmaksuasetus 9 §)

Hammaslääkärin kotikäynti	25,80
Muun terveydenhuollon ammattihenkilön kotikäynti (esim. suuhygienisti)	16,40

(Asiakasmaksuasetus 3 §)

3.2 Toimenpidemaksut

Toimenpidemaksut peritään perusmaksujen lisäksi. Erilliseltä PTG-kuvauskäynniltä ei peritä käyntimaksua huolimatta siitä, kuka kuvauksen suorittaa.

Kuvantamistutkimus	Maksu/euroa
Hammaskuva	11,50
Leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuvaus	25,80

(Asiakasmaksuasetus 9 §)

Ehkäisevä hoito: 11,50 euroa käyntikerta (SC-ryhmä)

Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoidon maksut:

Toimenpiteistä peritään maksut alla olevien vaativuusluokkien mukaan.

Vaativuusluokka	Maksu/euroa
0-2	11,50
3-4	25,80
5-7	51,20
8-10	75,00
11-	105,20

(Asiakasmaksuasetus 9 §)

Proteettiset toimenpiteet:

Mikäli potilas ei ole suorittanut maksua proteettisiin toimenpiteisiin liittyvistä hammasteknisistä kuluista suoraan valmistajalle, voidaan näistä periä kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina

(Asiakasmaksuasetus 9 §).

Proteettinen toimenpide	Maksu/euroa
Proteesin pohjaus	75,00
Proteesin korjaus	51,20
Akryyliosa- ja kokoproteesi	250,90
Kruunut ja sillat hampaalta	250,90
Rankaproteesi	304,50

Esimerkkihinnasto:

Käyntimaksu laskutetaan aina. Käyntimaksun hinta on:

- 11,30, 14,60 tai 21,50 euroa riippuen vastaanottajasta

Käyntimaksun lisäksi laskutetaan toimenpidemaksut. Esimerkkejä toimenpidemaksuista:

- Tutkimus 11,50, 25,80 tai 51,20 euroa riippuen tutkimuksen laajuudesta
- Röntgentutkimus 11,50 euroa/kuva, OPTG (kokoleuan kuva) 25,80 euroa
- Puudutus 11,50 euroa
- Hammaskiven poisto 11,50–75,00 euroa/kerta
- Hampaan paikkaus täytteen koosta riippuen 25,80–75,00 euroa
- Juurihoito käynnin pituudesta ja hampaasta riippuen, alkaen 25,80–75,00 euroa/käynti
- Tavanomainen hampaan poisto vaikeusasteesta riippuen, alkaen 25,80–51,20 euroa
- Leikkauksellinen poisto 75,00–105,20 euroa
- Irrotettava hammasproteesi (kpl) alkaen 250,90 euroa + laboratorioskustannukset
- Irrotettava metallirunkoinen osaproteesi (kpl) 304,50 euroa + laboratorioskustannukset
- Toimenpidemaksut vaihtelevat vaativuuden mukaan 11,50–304,50 euroa

3.3 Muut hammashoidon maksut

Huolimattomuuden vuoksi oikomislaitteen häviäminen tai vahingoittuminen:

Uuden laitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut peritään enintään todellisten kustannusten mukaisesti (Asiakasmaksuasetus 9 §).

Erikoismateriaalit:

Erikoismateriaaleista voidaan periä enintään todellisia kustannuksia vastaava maksu (Asiakasmaksuasetus 9 §)

**Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon erityisistä,
poliklinikkamaksu:**

46,00 euroa (Asiakasmaksuasetus 9 a §)

Päiväkirurginen toimenpide:

218,70 euroa (Asiakasmaksuasetus 8 a §)

Hammasteknisen työn kuljetusmaksu: 20 euroa/kuljetuskerta

4 Sarjassa annettava hoito

Sarjassa annettava hoito: 18,60 euroa/hoitokerta.

Sarjassa annettavan hoidon maksun voi periä jatkuvasta dialyysihoidosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta (sis. fysioterapia, toimintaterapia, neuropsykologi, kuntohoitaja, puheterapia) tai muusta vastaavasta hoidosta. Maksun voi periä myös seuraavista hoidoista, mikäli hoitoa ei ole annettu terveystieteiden keskuksessa: hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidot. Maksu peritään yli 18-vuotiaalta ja korkeintaan 45 hoitokerralta kalenterivuodessa. (Asiakasmaksuasetus 11 §.)

5 Lääkärintodistus tai -lausunto

Lääkärin ja hammaslääkärin todistus tai lausunto: 56,70 euroa

Lääkärintodistus ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi: 68,10 euroa
(Asiakasmaksuasetus 23 §)

Maksua ei peritä seuraavista todistuksista tai lausunnoista:

- Suppea todistus (A-todistus) - Sairauden, vian tai vamman todentaminen, pelkkä diagnoosi
- Edunvalvontaa varten annettava todistus holhousviranomaiselle tai tuomioistuimelle näiden pyynnöstä (Holhouslaki 90 §)
- Todistus kuolleena syntyneestä, kuolintodistus, lupa hautaamiseen ja kuolinselvitys
- Lausunto raskauden keskeytyksestä

- Lääkärintodistus D sairaan lapsen vanhempien erityishoitorahaa varten
- Asevelvollisuustarkastukseen liittyvä lausunto
- Palveluskelpoisuustodistus
- Sterilisaatiolausunto
- Todistus oikeudenkäyntiä varten viranomaisen hakemana
- Edunvalvontavaltuutusta varten asiakkaalle itselleen annettavat todistukset, kun valtuutuksen vahvistamista haetaan Digi- ja väestötietovirastosta
- Etuuden hakemista varten annettava todistus (C-todistus)
- Isyystutkimus
- Elintarvikealan todistus (mm. salmonellatodistukset)
- Omaishoidon todistus
- Kouluvalmiustutkimuksesta annettava todistus tai lausunto
- Lukihäiriötodistus
- Terveystilaselvitys tuberkuloositartuntojen torjumiseksi
- Rokotustodistukset
- Maksua ei myöskään peritä muista mahdollisista laissa maksuttomiksi määritellyistä todistuksista tai lausunnoista

Alle 18-vuotiaille ja opiskelijoille annettavat maksuttomat todistukset ja lausunnot:

- Poissaoloa varten annettavat todistukset sairaudesta, vammasta, raskaudesta
- Nuorison terveystodistus, myös silloin kun se annetaan ajokortin hankkimista varten
- Opiskelua varten opiskeluterveydenhuollossa kirjoitettu lausunto tai todistus
- Koululaisille annettavat todistukset
- Muut todistukset ja lausunnot, jotka määritelty kaikille asiakasryhmille maksuttomiksi.

Maksua ei saa periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua maksuttomasta

perusterveydenhuollon todistuksesta tai lausunnosta.
(Asiakasmaksuasetus 23 §).

Maksua ei peritä lääkärintodistuksesta tai -lausunnosta, joka tarvitaan asiakkaan hoidon tai kuntoutuksen saamiseksi, sairausvakuutuslain (1224/2004) 5 luvun nojalla lääkekorvauksen saamiseksi tai sellaisen lyhytaikaisen sairausloman tarpeen osoittamiseksi, jonka kesto on enintään sairausvakuutuslain 8 luvun 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetun omavastuuajan pituinen (Asiakasmaksulaki 5 §).

6 Polikliiniset palvelut, kotisairaala, liikkuva sairaala, kotiutustiimi

Sisältää geriatrisen arviointi- ja kuntoutuspoliklinikan, sekä muisti-, infuusio-, jälki- ja palliatiivisen poliklinikan maksut.

Arviointikäynti sairaanhoitajan tai terapeutin vastaanotolla:
maksuton

Lääkärin vastaanotto tai etävastaanotto: 28,20 euroa

Mikäli asiakas käy lääkärin vastaanottokäynnin yhteydessä saman päivän aikana muiden asiantuntijoiden vastaanotolla, peritään ainoastaan lääkärin vastaanottomaksu.

Erikoislääkärin vastaanotto: 66,70 euroa/käynti

Sairaanhoitajan vastaanotto tai etävastaanotto: maksuton

Lääkärin kotikäynti: 25,80 euroa/käynti. Voidaan periä enintään 3 käyntiä/vuorokausi.

Muun henkilön kotikäynti (esim. sairaanhoitaja): 13,40 euroa. 16,40 euroa/käynti. Voidaan periä enintään 3 käyntiä/vuorokausi.

Kotisairaala: 16,40 euroa/käynti. Voidaan periä enintään 3 käyntiä/vuorokausi.

Liikkuva sairaala (konsultaatio, hoitajan käynti): maksuton.

Kotiutustiimin sairaanhoitajan tai fysioterapeutin arviointikäynti: maksuton

Kotiutustiimin sairaanhoitajan kotikäynti: 16,40 euroa

Kotiutustiimin fysioterapeutin kotikäynti: 16,40 euroa

Jos kotihoidon asiakas käy päivystyksessä ja kotiutustiimi kotiuttaa, asiakkaalta ei peritä kahta maksua samalta päivältä.

7 Liikkumista tukevat palvelut (kuljetuspalvelu)

7.1 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

- Omavastuu 3,20 euroa/yhdensuuntainen matka.
- Omavastuu 7–17-vuotialta 1,60 euroa/yhdensuuntainen matka.

7.2 Vammaispalvelulain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Hyvinvointialue voi periä asiakkaalta vammaispalvelulain 28 §:ssä tarkoitettusta liikkumisen tuesta enintään julkisen liikenteen maksua vastaavan maksun tai muun siihen verrattavan kohtuullisen maksun silloin, kun liikkumisen tuki järjestetään vammaispalvelulain 29 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna kuljetuspalveluna. (Asiakasmaksulaki 7 f §).

Yhdensuuntainen matka:

- Aikuinen 3,20 euroa
- Lapsi (7-17) vuotiaat 1,60 euroa

Työ- ja opiskelumatkat 30 päivän kausilipun mukaan:

- Aikuinen 60 euroa
- Lapsi (7-17 vuotiaat) 30 euroa
- ● Opiskelija 43 euroa

8 Päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta ikääntyneille

- Kuntouttava etäpäivätoiminta 5,00 euroa/ kerta
- Lähipäivätoiminta ilman kuljetusta 23,00 euroa/kerta
- Lähipäivätoiminta kuljetuksella 30,20 euroa/kerta

Lähipäivätoiminnan maksut sisältävät aterian.

- Omaishoitajan lakisääteinen vapaa päivätoimintana: 6,40 euroa /kerta. Sisältää aterian ja kuljetuksen.

Päivätoimintakerta korvaa 0,5 vuorokautta omaishoitajan vapaata.

Vammaisten henkilöiden päivätoiminta

Vammaisten henkilöiden päivätoiminnasta peritään maksu aterioista kappaleen 9 mukaisesti. Kuljetus päivätoimintaan on maksutonta.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaan päivätoiminta

Ateriamaksut alla olevan taulukon mukaisesti. Ateriamaksua sovelletaan silloin, kun ateriat eivät sisälly muihin asiakkaan maksamiin maksuihin.

Ateria	Maksu / euroa
Lounas	6,00
Välipala / aamupala	2,50

9 Vammaispalveluissa perittävät ateria- ja ylläpitomaksut

Ateriamaksu peritään käytön mukaan. Ateriamaksua sovelletaan silloin, kun ateriat eivät sisälly muihin asiakkaan maksamiin maksuihin.

Ateria	Maksu / euroa
Aamupala	1,70
Välipala	1,70
Iltapala	1,70
Lounas	4,90
Päivällinen	4,90

Yksikössä toteutettavassa asumisessa ylläpito sekä asumiseen liittyvät yksikön keskitetyt hankinnat ja yhteisten tilojen käyttö:

- Asukkaan ylläpitoon sisältyy 1–2 oheiseen listaukseen kirjattua keskitettyä hankintaa tai yhteisten tilojen käyttöä: 34,00 euroa kuukaudessa
- Asukkaan ylläpitoon sisältyy vähintään 3 oheiseen listaukseen kirjattua keskitettyä hankintaa tai yhteisten tilojen käyttöä: 69,00 euroa kuukaudessa

Asiakasmaksun perusteena käytettävät keskitetyt hankinnat ja tilojen käyttö ovat seuraavat:

- asumisyksikön asukkaille tarjoama internetyhteys tai tietokone
- yhteisten tilojen päivittäinen sanomalehti, aikakauslehdet
- siivoustarvikkeet, siivousvälineet ja siivousaineet tai WC-paperit
- saunan käyttö, jos käyttöä ei peritä vuokran yhteydessä tai peritä erillistä saunamaksua
- yhteisissä tiloissa olevan pyykinpesukoneen, mankelin, kuivauskoneen tai kuivaushuoneen käyttö
- yhteisten harrastusvälineiden tai harrastustilojen käyttö, jos niiden käyttö ei sisälly vuokraan

Edellä mainittujen yhteisten tilojen sekä aineiden ja tarvikkeiden käytöstä sovitaan asiakkaan kanssa tehtävässä suunnitelmassa.

Ylläpitomaksu laskutetaan, mikäli asiakas on kuukauden aikana vähintään viisi päivää paikalla. Ylläpitomaksua ei laskuteta, mikäli asiakas on paikalla alle viisi päivää.

10 Kotipalvelu lapsiperheille

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:n mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Lapsiperheillä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole

mahdollista alentuneen toimintakyvyn, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella.

Asiakasmaksulain 10 e §:ssä määritellään säännöllisestä ja jatkuvasta kotona annettavasta palvelusta perittävistä maksuista. Kotipalvelun perhetyöntekijän käynneistä peritään maksu. Kotipalvelun ensiarviokäynti asiakkaan kotiin on maksuton.

Kotipalvelu on maksutonta:

- Erityistä tukea tarvitsevien lasten perheille monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin aikana, sosiaalihuoltolain mukaisen perhesosiaalityön asiakkuuden aikana, ja joiden palvelun tarve ja suunnitelma sen toteutuksesta on kirjattu asiakassuunnitelmaan
- Asiakkaille, joiden kotipalvelu on järjestetty lastensuojelun avohuollon tukitoimena
- Perheen erityisestä tilanteesta johtuen sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan arvion perusteella
- Asiakkaille, joille on säännöllisesti myönnetty Kelan perustoimeentulotukea
- Erityistä tukea tarvitseville vammaisten lasten perheille monitoimijaisen arviointijakson aikana tai tilanteessa, jossa perhe on pitkäaikaisesti säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun tarpeessa ja kotipalvelu on sisällytetty asiakassuunnitelmaan.

Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu, jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta (Asiakasmaksulaki 7 b §).

Mikäli asiakas hakeutuu palvelun piiriin uudelleen seuraavan puolen vuoden aikana palvelun päättymisestä tilapäisen tai säännöllisen kotipalvelun kestänyt vähintään kaksi kuukautta ja säännöllisen kotipalvelun kriteerit täyttyvät, palvelu jatkuu säännöllisenä.

10.1 Tilapäinen kotipalvelu lapsiperheille

Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään tilapäisen kotipalvelun maksu, mikäli palvelun tarve on alle kaksi kuukautta. Maksu määräytyy tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun päivittäisen käynnin pituuden mukaan alla olevan taulukon mukaisesti.

Käynnin pituus	Euroa/käynti
alle tunti	7,00
1 tunti – alle 2 tuntia	10,00
2 tuntia – alle 4 tuntia	17,00
4 tuntia- alle 6 tuntia	21,00
yli 6 tuntia	27,00

Jos asiakkaan luona käydään vuorokaudessa useita kertoja, maksu on korkeintaan 27 euroa vuorokaudessa.

Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perhekoon mukaisen maksuttomuuden ylärajan (kts. taulukko kappaleesta 10.2 säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu). Tällöin perheen tulee toimittaa tulotietonsa asiakasmaksupäätöksiä tekevään yksikköön.

Ryhmähoito Kirkkonummella:

- Yksi lapsi: 8,00 euroa/käynti
- Kaksi lasta tai enemmän: 16,00 euroa/käynti

10.2 Säännöllinen kotipalvelu lapsiperheille

Lapsiperheiden säännöllisestä kotipalvelusta peritään perheen tuloihin perustuva kuukausimaksu. Asiaksmaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. (Asiaksmaksulaki 10 e §.) Perheellä tarkoitetaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä alaikäisiä lapsia (Asiaksmaksuasetus 2 §).

Tulona huomioidaan tulorajan ylittävät bruttotulot. Tulorajat määräytyvät perheen koon mukaan. Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
Tuloraja, euroa kuukaudessa	653	1205	1891	2338	2830	3251

Jos perheen henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu on alla olevan taulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Maksuprosentti perheen koon mukaan						
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
6 tai vähemmän	7,00	7,00	6,00	5,00	5,00	5,00
7-10	9,00	9,00	8,00	7,00	6,00	5,00
11-15	10,00	10,00	9,00	8,00	7,00	6,00
16-20	11,00	11,00	10,00	9,00	8,00	7,00
21-25	13,00	13,00	11,00	10,00	9,00	8,00
26-30	15,00	15,00	12,00	11,00	10,00	9,00
31-35	17,00	17,00	13,00	12,00	11,00	10,00
36-40	19,00	19,00	14,00	13,00	12,00	11,00
41-60	20,00	20,00	16,00	14,00	13,00	11,00
yli 60 h	22,00	22,00	18,00	15,00	13,00	11,00

Lisätietoa säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksun perusteena olevista tuloista ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kappaleessa 18.

11 Kotihoito ja tukipalvelut

11.1 Tilapäinen kotihoito ja kotisairaanhoido

Tilapäinen kotihoito:

16,40 euroa/käynti

Tilapäinen etäkotihoito:

Kontaktiperusteinen kertamaksu 5,00 euroa/käynti.

Tilapäisen koti- tai etäkotihoiton maksua ei peritä, mikäli tulot alittavat säännöllisen kotihoidon palvelun maksuttomuuden ylärajan.

Tilapäinen kotisairaanhoido:

Lääkärin tai hammaslääkärin kotikäynti: 21,10 euroa

Muun henkilön kotikäynti tai asiakkaan käynti kotihoidon toimistolla: 16,40 euroa

Tilapäisen kotisairaanhoidon maksut kerryttävät maksukattoa. Maksua ei peritä, mikäli asiakas on säännöllisen kotisairaanhoidon asiakas (Asiakasmaksuasetus 3 §). Kotisairaanhoidon maksua ei peritä rintamaveteraaneilta.

Kotihoidon ja kotisairaanhoidon arviointikäynti: maksuton

Ennaltaehkäisevä tarkastuskäynti: maksuton

11.2 Säännöllinen kotihoito

Säännöllisestä kotihoidosta peritään asiakasmaksulain 10 e §:n mukainen asiakkaan tuloihin perustuva kuukausimaksu, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Säännöllisestä kotihoidosta voidaan periä asiakkaan tuloihin perustuva asiakasmaksu, mikäli asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta (Asiakasmaksulaki 7 b §). Palvelutunnit lasketaan molempien työntekijöiden ajasta, mikäli käynti toteutetaan parikäyntinä.

Iäkkäiden palvelujen säännöllinen kotihoito sisältää kotihoidon, kotisairaanhoidon ja lääkkeiden koneellisen annosjakelun.

Kuukausittaiseen asiakasmaksuun sisältyvät hoidon lisäksi sellaiset

hoitosuunnitelman mukaiset jatkuvaluonteisesti ja säännöllisesti annettavat palvelut, jotka liittyvät kiinteästi hoitoon ja huolenpitoon. Näitä voivat olla mm. avustaminen aterioinnissa ja henkilökohtaisen hygienian kanssa kotona.

Jos palvelu alkaa tai päättyy kesken kuukauden, maksu peritään niiltä päiviltä, joilta palvelua on saatu.

Rintamaveteraaneille kotihoidon palvelut ovat maksuttomia.

11.2.1 Säännöllisen kotihoidon maksun määräytyminen

Säännöllisen kotihoidon maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. (Asiakasmaksulaki 10 e §.)

Tulona huomioidaan asiakkaan tai asiakkaan ja puolison bruttotulot, joista on vähennetty perheen henkilömäärän mukaan määräytyvä tuloraja ja asiakasmaksulain 10 g §:ssä määritellyt vähennykset. Lisätietoa säännöllisen kotihoidon asiakasmaksun perusteena olevista tuloista ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kappaleessa 18.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
Tuloraja, euroa kuukaudessa	653	1205	1891	2338	2830	3251

Jos perheen henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu on alla olevan taulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Molempien puolisoiden saadessa säännöllistä kotihoidon palvelua tai mikäli vain toinen puolisoista saa säännöllistä kotihoidon palvelua, tehdään kotihoidon palvelua saaville asiakkaille erilliset maksupäätökset puolisojen yhteenlaskettujen tulojen ja palvelutuntien mukaisesti.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaille, joilla on lääkkeiden koneellinen annosjakelu, lisätään kotihoidon palvelu- ja hoitosuunnitelmalle kaksi (2) tuntia kuukaudessa. Tämä laskennallinen aika pitää sisällään lääkkeiden annosjakelun ja kaiken turvalliseen lääkehoitoon sisältyvän vastuun.

Lääkeautomaatista tai sähkölukollisesta lääkekaapista peritään laskennallinen kaksi (2) tuntia kuukaudessa.

Maksu peritään myös sellaisilta kotihoidon asiakkailta, jotka saavat palvelun toimistokäynnillä. Toimistokäynneistä peritään säännöllisen kotihoidon tulosidonnainen maksu silloin, kun asiakkaan käynti toimistolla on säännöllistä ja jatkuvaa, sekä tilapäisen kotisairaanhoidon käyntimaksu 13,40 euroa silloin, kun palvelu on tilapäistä.

Sairaalahoidosta, kuntoutuksesta ja muusta laitoshoidosta asiakas maksaa kyseisestä palvelusta veloittettavan asiakasmaksun.

Etäkotihoito

Kotihoidon etäpalveluna annettava palvelu ja hoidon tarve kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Kotihoidon etäpalvelusta peritään asiakasmaksu hoito- ja palvelusuunnitelman sekä tilapäisen tai säännöllisen kotihoidon maksuperusteiden mukaisesti.

Kotihoidon etäpalvelujen käyttöä edellyttävät laitteet sisältävät leasing-tablettitietokoneen, johon on asennettu virtuaalihoivapalvelu -ohjelmisto ja toimiva verkkoyhteys. Kotihoidon tablettitietokoneen välityksellä voidaan järjestää myös etäryhmiä.

Etäryhmä: 5,00 euroa

11.3 Kotikuntoutus

Kotiutumisen tuki: 16,40 euroa /kerta.

Kotiutumisen tuen kesto 1–5 vuorokautta.

Kuntouttava arviointijakso:

19,40 euroa vuorokausi jakson ajalta.

Kuntouttavan arviointijakson kesto noin 4–6 viikkoa. Palvelu vastaa sekä hoidolliseen että kuntoutustarpeeseen.

Terapeutin toteuttamat käynnit:

16,40 euroa / käynti

Terapeutin toteuttamat käynnit voivat olla yksittäisiä ohjauskäyntejä tai kuntoutusjakso. Kuntoutusjakson kesto voi olla maksimissaan 6 viikkoa. Palvelu vastaa asiakkaan fysioterapian ja/tai toimintaterapian tarpeeseen.

Terapeutin toteuttama arviointikäynti on maksuton

Terapeutin toteuttamat käynnit omaishoidon tuen asiakkaille maksuttomia.

Etäkuntoutus:

Terapeutin etäkäynti 5,00 euroa/käynti

Etäkuntoutuksen hinta sisältyy jaksomuotoiseen palveluun.

11.4 Kotona asumisen tukipalvelut

Kotona asumisen tukipalvelut ovat maksuttomia rintamaveteraaneille.

Vaatehuoltopalvelu: 13,40 euroa/tunti

Harkinnanvarainen tuloraja

Yhden hengen talous (bruttotulot) alle 1470 euroa/kk

Kahden hengen talous (bruttotulot) alle 2168 euroa/kk

Ostopalveluna järjestettäviä tukipalveluja (siivous-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu) voidaan myöntää yhteensä enintään kahdeksan (8) tuntia kuukaudessa.

Peseytymispalvelu:

Peseytymispalvelu kodin ulkopuolella, ilman kuljetusta: 12,00 euroa/kerta

Peseytymispalvelu kodin ulkopuolella, kuljetuksella: 20,00 euroa/kerta

Siivouspalvelu ostopalveluna 13,40 euroa/tunti:

Harkinnanvarainen tuloraja

Yhden hengen talous (bruttotulot) alle 1470 euroa/kk

Kahden hengen talous (bruttotulot) alle 2168 euroa/kk

Ostopalveluna järjestettäviä tukipalveluja (siivous-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu) voidaan myöntää yhteensä enintään kahdeksan (8) tuntia kuukaudessa.

Palveluseteli siivouspalveluun:

Kotisiivouspalvelusetelin arvo 26 €/tunti

Yhden hengen talous (bruttotulot) alle 1176 euroa

Kahden hengen talous (bruttotulot) alle 1626 euroa

Kotisiivouspalvelusetelin arvo 23 €/tunti

Yhden hengen talous (bruttotulot) 1177–1470 euroa

Kahden hengen talous (bruttotulot) 1627–2168 euroa

Asiointipalvelu: 13,40 euroa/tunti

Harkinnanvarainen tuloraja

Yhden hengen talous (bruttotulot) alle 1470 euroa/kk

Kahden hengen talous (bruttotulot) alle 2168 euroa/kk

Ostopalveluna järjestettäviä tukipalveluja (siivous-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu) voidaan myöntää yhteensä enintään kahdeksan (8) tuntia kuukaudessa.

Turva-auttamispalvelu:

Kuukausimaksu turvapuhelin: 45 euroa/ kuukaudessa

Sisältäen keskusyksikön, liittymän (sim-kortti laitteen sisällä), kaikki johdot ja paikantavan rannekkeen ja ympärivuorokautisen hälytyspäivystyksen.

Asennusmaksu: 50 euroa/ kerta

Asennusmaksu peritään turvapuhelimen asennuksesta

Turva-auttajakäynti: 20 euroa/ käynti

Turvapuhelimen lisälaitteet	Hinta
Ovihälytin	5,00 e/kk
Liesivahti	5,00 e/kk

Palvelu on maksutonta seuraaville asiakasryhmille:

- Rintamaveteraanit
- Vammaispalvelun asumispalvelupäätöksen saaneet

Ateriapalvelu:

- Kotiin kuljetettu ateria: 10,50 euroa (7,30 euroa + kuljetusmaksu 3,20 euroa)
- Ateria-automaatin ateria 10,50 euroa
- Ateria palvelukeskuksessa: 7,65 euroa

12 Asumispalvelut

12.1 Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014 § 21 c).

Ympärivuorokautisesta palveluasumisesta voidaan periä asiakkaan tuloihin perustuva asiakasmaksu, mikäli palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta (Asiakasmaksulaki 7 b §).

Asiakasmaksulain 7 c §:ssä määritellään pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta perittävät maksut.

Asiakasmaksulain 7 c §:ssä määritellään myös pitkäaikaisesta perhehoidosta perittävistä maksuista, ja pitkäaikaisen perhehoidon maksut määräytyvät vastaavasti kuin pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut (kpl 13.2 Pitkäaikainen perhehoito).

Pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta peritään asiakkaan tuloihin perustuva asiakasmaksu. Asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty vähennykset. Asiakkaan käyttöön jää kuukausittain käyttövara, joka on 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 182 euroa kuukaudessa. Käyttövaran suuruus tarkistetaan joka toinen vuosi työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Indeksillä tarkistettut euromäärät pyöristetään lähimpänä täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta. (Asiakasmaksulaki 7 c §.)

Mikäli asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista asunut yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, asiakasmaksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 % yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulain 10 c §:ssä määritellyt vähennykset. Asiakkaalle tulee kuitenkin jäädä vähimmäiskäyttövara 182 euroa kuukaudessa. Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin asiakkaan kuukausituloilla määräytyvä maksu, saa asiakkaalta periä enintään asiakkaan kuukausituloilla määräytyvän maksun suuruisen maksun.

Käyttövaralla asiakas kustantaa henkilökohtaiset menonsa kuten mahdollisten kuljetusten omavastuuosuudet, vaatteet, henkilökohtaisen hygienian, puhelimesta aiheutuvat kulut ja muut mahdolliset kulut, jotka eivät sisälly palveluun.

Mikäli asiakas asuu asumispalveluyksikössä, jossa vuokra ei sisälly asiakasmaksuun, noudatetaan asiakasmaksuperusteita sillä poikkeuksella, että asiakas maksaa vuokran suoraan vuokranantajalle. Asiakkaan maksama vuokra huomioidaan vähennyksenä asiakasmaksun perusteena olevista tuloista.

Asiakas maksaa palveluntuottajalle vuokraa vuokrasopimuksen voimassaolopäiviltä, myös poissaolon aikana. Sairaalahoidosta, kuntoutuksesta ja muusta laitoshoidosta asiakas maksaa kyseisestä palvelusta veloittettavan asiakasmaksun.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta asukkaat ovat julkisen terveydenhuollon piirissä samoin perustein kuin kotona asuvat henkilöt. Asumispalveluyksikössä asuvalla julkisen terveydenhuollon kulut kerryttävät normaalisti terveydenhuollon maksukattoa. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon palveluista ei peritä asiakasmaksua rintamaveteraaneilta (rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettu laki 1184/1988).

Lisätietoa pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksun perusteena olevista tuloista ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kappaleessa 19.

12.2 Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksu sisältää hoivan ja huolenpidon, ateriat, tukipalvelut, asumisen kustannukset ja muun ylläpidon. Hoito järjestetään asiakkaan kodin ulkopuolella ja muuna kuin laitoshoitona.

- 16 vuotta täyttäneet: 35,90 euroa/vuorokausi
- alle 16-vuotiaat: 12,80 euroa/vuorokausi. Asiaksmaksuna peritään omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksua vastaava maksu.

12.3 Vaativa ympärivuorokautinen palveluasuminen

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen vaativassa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakkaan vähimmäiskäyttövara on perustoimeentulotuen yksinasuvan perusosan suuruinen (587,71 euroa kuukaudessa vuonna 2024).

12.4 Yhteisöllinen asuminen

Lyhytaikainen yhteisöllinen asumispalvelu: 22,50 euroa/vuorokausi. Maksu sisältää ateriat.

Yhteisöllisessä asumisessa, jossa asiakas saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, peritään maksut säännöllisen kotihoidon maksuperusteiden mukaisesti (kpl 11.2: Säännöllinen kotihoito). Lisäksi asiakas maksaa ateriapalvelusta erikseen. Ateriapalvelun maksu on 261 euroa kuukaudessa. Maksu sisältää päivittäiset ateriat.

Maksuperustetta sovelletaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä vammaispalvelujen yhteisöllisessä asumisessa.

Lisätietoa jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevista tuloista ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kappaleessa 18.

12.5 Tilapäismajoitus

Tilapäismajoitus mielenterveys- ja päihdeasiakkaille: maksuton

Tilapäinen päihdeasiakkaille: maksuton

12.6 Tuettu asuminen

Tuettua asumista järjestetään mielenterveys- ja päihdepalveluissa, aikuisten sosiaalipalveluissa, vammaispalveluissa, ja iäkkäiden palveluissa.

Tuettu asuminen mielenterveys- ja päihdeasiakkaille: maksuton

Tuettu asuminen vammaisille henkilöille: ylläpito- ja ateriamaksut kappaleen 9 mukaisesti (Vammaispalveluissa perittävät ateria- ja ylläpitomaksut).

Päihdeasiakkaille tuettu asuminen: maksuton

12.7 Asumisvalmennus vammaispalveluissa

Asiakasmaksu peritään jakson kaikilta päiviltä, myös tulo- ja lähtöpäivältä.

Alle 21 päivää kestävä asumisvalmennus tai asumisharjoittelu:

14,90 euroa asumispäivältä. Lisäksi peritään ateriamaksut käytön mukaisesti. Maksua ei peritä, mikäli asiakkaalla on oma asunto, josta hän jo maksaa vuokran tai yhtiövastikkeen ja asumiskustannukset.

Mikäli yksikössä toteutettava asumisvalmennus kestää

yhtäjaksoisesti 21 päivää tai enemmän, peritään vuokraa korvaava asumismaksu 250,00 euroa kuukaudessa. Maksua ei peritä, mikäli asiakkaalla on oma asunto, josta hän jo maksaa vuokran tai yhtiövastikkeen ja asumiskustannukset. Lisäksi peritään ateria- ja ylläpitomaksut käytön mukaisesti. Ylläpitomaksut peritään täysiltä kuukausilta (kpl 9: Vammaispalveluissa perittävät ateria- ja ylläpitomaksut).

12.8 Omaishoitajan lakisääteinen vapaa

Omaishoitajan lakisääteisestä vapaasta peritään maksuna 12,80 euroa vuorokaudelta. Maksu peritään aikuisilta ja lapsilta. Asiakasmaksun lisäksi ei peritä erillismaksuja aterioista tai muista palvelupakettiin kuuluvista palveluista. (Asiakasmaksulaki 6 b §, 6 c §.)

Vuorokausi voidaan tarvittaessa jakaa kahteen osavuorokautiseen palveluun, joista veloitetaan 6,40 euroa/kerta. Esimerkiksi kahteen osavuorokautisen perhehoidon tai kahteen kuntouttava päivätoiminta ikääntyneille -palvelukertaan.

Asiakasmaksua ei peritä palvelusetelillä järjestetystä palvelusta (Asiakasmaksulaki 12 §), eikä asiakkailta, joilla omaishoidon tuki on osa (1987/380) 8 §:n mukaista palveluasuminen kotiin -palvelukokonaisuutta. Omaishoidon vapaiden asiakasmaksuja ei peritä rintamaveteraaneilta.

Omaishoidon vapaan maksuja sovelletaan lakisääteisiin omaishoidon vapaan jaksoihin toteuttamistavasta riippumatta. Esimerkiksi silloin, kun omaishoidon vapaa järjestetään perhehoitona, sovelletaan omaishoidon vapaan maksuja, ei perhehoidon.

12.9 Osavuorokausihoito

Osavuorokausihoidon maksu ikääntyneille:

alle 5 tuntia: 11,40 euroa

5–12 tuntia: 22,80 euroa

Maksu sisältää aterian, ei sisällä kuljetusta.

12.10 Yhteisöllinen asuminen ikääntyneille

Ikääntyneiden yhteisöllisessä asumisessa, jossa asiakas saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, peritään maksut säännöllisen kotihoidon maksuperusteiden mukaisesti (kpl 11.2: Säännöllinen kotihoito). Lisäksi peritään maksut aterioista, tukipalveluista ja vuokrasta. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksua ja ateria- ja tukipalvelumaksua ei peritä rintamaveteraaneilta (rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettu laki 1184/1988).

Perusmaksu: 70 euroa/kk. Maksu sisältää sosiaalista toimintakykyä edistävän toiminnan, viikoittaisen yhteissaunan sekä palvelun järjestämiseen liittyvät tehtävät

Ateriapaketti:

Ateriapäivät ma-pe 374 euroa/kk

Ateriapäivät ma-su 561 euroa/kk

Ateriat laskutetaan 5 poissaolopäivän ajalta ja sen jälkeen maksua ei peritä. Poissaolo katsotaan alkaneeksi lähtöpäivästä.

Yksittäiset ateriat:

- Aamiainen 1,60 euroa
- Lounas 7,50 euroa
- Päiväkahvi 1,20 euroa
- Päivällinen 6,20 euroa
- Iltapala 1,60 euroa

Erityisruokavalioiden hinnat poikkeavat perushinnoista.

Erityisruokavalio 1)

- Aamupala 6,25
- Lounas 7,50
- Välipala 4,10
- Päivällinen 11,00
- Iltapala 2,00

Erityisruokavalio 2)

- Aamupala 7,10
- Lounas 7,50
- Välipala 5,15
- Päivällinen 12,00
- Iltapala 3,00

Tukipalvelumaksu:

- Siivous 30 euroa/tunti (arkisin klo 9:00 – 15:00 välillä)
- Vaatehuolto 13,40 euroa/kerta

Asiointipalvelu: 13,40 euroa/tunti

Harkinnanvarainen tuloraja

Yhden hengen talous (bruttotulot) alle 1470 euroa/kk

Kahden hengen talous (bruttotulot) alle 2168 euroa/kk

Ostopalveluna järjestettäviä tukipalveluja (siivous-, vaatehuolto- ja asiointipalvelu) voidaan myöntää yhteensä enintään kahdeksan (8) tuntia kuukaudessa.

Tilapäinen yhteisöllinen asuminen: 39 euroa/vuorokausi

Maksu sisältää vuokran, ruoan, hoivan ja yhteisöllisen toiminnan.

13 Perhehoito

Perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.

Hyvinvointialue tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa tai sopimuksen perhehoidon järjestämisestä yksityisen perhehoidon tuottajan kanssa (Perhehoitolaki 263/2015).

13.1 Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito, yli 16-vuotiaat 35,90 euroa/vuorokausi

Lyhytaikainen perhehoito, alle 16-vuotiaat: 12,80 euroa/vuorokausi

Osavuorokautinen lyhytaikainen perhehoito ikääntyneille
(enintään 8 h): 13 euroa/kerta

Ateriamaksua ei peritä erikseen.

Vammaispalveluiden järjestämä osavuorokautinen perhehoito on
asiakkaalle maksutonta.

13.2 Pitkäaikainen perhehoito

Pitkäaikaisesta perhehoidosta ja ammatillisesta perhehoidosta

peritään asiakkaan kuukausitulojen mukainen maksu. Maksu on enintään 85 % nettokuukausituloista. Käyttövaraksi asiakkaalle jää 15 % nettokuukausituloista, kuitenkin vähintään 182 euroa kuukaudessa. (Asiakasmaksulaki 7 c §.) Maksu peritään edellä mainitun mukaisesti, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Pitkäaikaisen perhehoidon maksut peritään vastaavasti kuin
pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (kpl 12.1).
Lisätietoa huomioitavista tuloista ja vähennyksistä kappaleessa 19.

Pitkäaikaisen perhehoidon palveluista ei peritä asiakasmaksua
rintamaveteraaneilta (rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettu laki
1184/1988), lastensuojelulain (417/2007) eikä vammaispalvelulain
(675/2023) 18 § mukaisena asumisen tukena annetusta perhehoidosta.
nojalla annetusta perhehoidosta (Asiakasmaksulaki 7 b §).

Vammaispalvelulain (675/2023) nojalla asumisen tukena järjestettävästä
pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään 16 vuotta täyttäneeltä asiakkaalta
ylläpito- ja ateriamaksut kappaleen 10 mukaisesti (Vammaispalveluissa
perittävät ateria- ja ylläpitomaksut). (Asiakasmaksulaki 4 § 2 mom.)

Lisäksi pitkäaikaisessa perhehoidossa peritään vuokraa korvaavana asumismaksuna 250 euroa kuukaudessa. **Alle 16-vuotiaalta** peritään korvauksena hoidosta, ylläpidosta tai huollosta lapsilisä ja vammaistuki siltä ajalta, jonka perhehoito kestää. Lapsilisä peritään kokonaisuudessaan. Vammaistuki peritään siten, että asiakkaalle jätetään käyttövaraksi 15 % vammaistuesta, kuitenkin vähintään 182 euroa kuukaudessa.

14 Laitoshoito

14.1 Lyhytaikainen laitoshoido

Lyhytaikainen laitoshoido: 66,90 euroa hoitopäivältä.

Maksukaton täyttymisen jälkeen peritään lyhytaikaisen laitoshoidon ylläpitomaksuna 25,10 euroa hoitopäivältä. Ylläpitomaksua ei peritä alle 18-vuotiailta. Alle 18-vuotiailta lyhytaikaisen laitoshoidon maksu peritään korkeintaan 7 hoitopäivältä kalenterivuoden aikana, jonka jälkeen hoito on maksutonta. (Asiakasmaksulaki 6 a § ja -asetus 12 §.)

Lyhytaikainen arviointi- ja kuntoutusjakso iäkkäille: 66,90 euroa hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen 25,10 euroa hoitopäivältä.

Päivä- tai yöhoito sairaalassa: 30,70 euroa/vuorokaudelta

Maksu peritään, mikäli potilas on hoidossa vain joko päivällä tai yöllä. Alle 18-vuotiaalta maksu peritään korkeintaan seitsemältä hoitopäivältä kalenterivuodessa (Asiakasmaksuasetus 13 §).

Kuntoutushoido (vammaiselle tai kehitysvammaiselle henkilölle laitoshoidona annettu kuntoutushoido): 23,00 euroa hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen maksutonta. (Asiakasmaksuasetus 14 §.)

Selviämishoidoasemalla lääkärin antama tutkimus ja hoito:
käyntimaksu 28,20 euroa.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden laitoshoido: 54,60 euroa hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen 25,10 euroa hoitopäivältä.

Osastovieroituushoido: 54,60 euroa hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen 25,10 euroa hoitopäivältä.

Päihdehuollon kuntouttava laitoshoido: 54,60 euroa hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen 25,10 euroa hoitopäivältä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksu peritään tulo-, sairaalassaolo- ja lähtöpäiviltä. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy.
(Asiakasmaksulaki 6 a § ja -asetus 12 §.)

14.2 Pitkäaikainen laitoshoido

Asiakasmaksulain 7 b §:n mukaan hyvinvointialue saa periä pitkäaikaisen laitoshoidon maksun, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Maksu voidaan periä terveydenhuoltolain (1326/2010) 67 §:n 1 momentissa tarkoitetusta laitoshoidosta tai sosiaalihuoltolain (1301/2014) 22 §:ssä tarkoitetun laitospalvelun toimintayksikössä annetusta ympärivuorokautisesta laitospalvelusta.

Iäkkäiden pitkäaikaisesta asumisesta laitoksessa maksut peritään pitkäaikaisen laitoshoidon maksuperusteiden mukaisesti.

Tämän maksuperusteen mukaista asiakasmaksua ei kuitenkaan saa periä terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitetusta lääkinnällisestä kuntoutuksesta laitoksessa, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetusta kuntoutuksesta laitoksessa eikä lastensuojelulain (417/2007) 57 §:ssä tarkoitetusta laitoshuollosta.

Laitoshoidon asiakasmaksu peritään kuukausimaksuna jakson kaikilta hoitopäiviltä, myös tulo- ja lähtöpäiviltä. Jos asiakas siirtyy välittömästi

toiseen yksikköön, lähetävä yksikkö ei saa periä maksua siltä päivältä, jolloin asiakas siirtyy. (Asiakasmaksulaki 6 a § ja -asetus 12 §.)

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakasmaksulain 7 c §:n mukainen, asiakkaan tuloihin perustuva asiakasmaksu. Asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulain 10 c §:n mukaiset vähennykset. Asiakkaan käyttöön jää kuukausittain käyttövara, joka on 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 122 euroa kuukaudessa. Jos asiakkaalla on puoliso, ja kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, määräytyy maksu edellä mainituin perustein.

Mikäli asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista asunut yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, asiakasmaksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 % yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty maksuperusteiden mukaiset vähennykset. Asiakkaalle tulee kuitenkin jäädä vähimmäiskäyttövara 122 euroa kuukaudessa. Käyttövaran suuruus tarkistetaan joka toinen vuosi työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Indeksillä tarkistettut euromäärät pyöristetään lähimpänä täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta. (Asiakasmaksulaki 7 c §.)

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin asiakkaan kuukausituloilla määräytyvä maksu, saa asiakkaalta periä enintään asiakkaan kuukausituloilla määräytyvän maksun suuruisen maksun (Asiakasmaksulaki 7 c §).

Lisätietoa pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun perusteena olevista tuloista ja tuloista tehtävistä vähennyksistä kappaleessa 19.

Alle 16-vuotiaalta peritään korvauksena hoidosta, ylläpidosta tai huollosta lapsilisä ja vammaistuki siltä ajalta, jonka laitoshoido kestää. Lapsilisä peritään kokonaisuudessaan. Vammaistuki peritään siten, että asiakkaalle jätetään käyttövaraksi 15 % vammaistuesta, kuitenkin vähintään 122 euroa kuukaudessa.

15 Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut

Vapaan aikaisista palveluista peritään maksuna 12,80 euroa vuorokaudelta. Maksu peritään aikuisilta ja lapsilta. Asiakasmaksun lisäksi ei peritä erillismaksuja aterioista tai muista palvelupakettiin kuuluvista palveluista. (Asiakasmaksulaki 6 b §, 6 c §.) Vuorokausi voidaan tarvittaessa jakaa kahteen osavuorokautiseen palveluun, joista veloitetaan 6,40 euroa/kerta (osavuorokautinen perhehoito tai kuntouttava päivätoiminta ikääntyneille -palvelukerta).

Maksu koskee omaishoitolain (937/2005 §4) mukaisesti järjestettyjä omaishoitajan vapaan aikaisia palveluja sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014 §27b) mukaisesti järjestettyjä omaistaan tai läheistään päivittäin sitovasti hoitavan henkilön vapaan ajaksi järjestettäviä palveluja.

Asiakasmaksua ei peritä palvelusetelillä järjestetystä palvelusta (Asiakasmaksulaki 12 §), eikä asiakkailta, joilla omaishoidon tuki on osa vammaispalvelulain (1987/380 8 §) mukaista palveluasuminen kotiin - palvelukokonaisuutta. Omaishoidon vapaiden asiakasmaksuja ei peritä rintamaveteraaneilta. Omaishoidon vapaan maksuja sovelletaan lakisääteisiin omaishoidon vapaan jaksoihin toteuttamistavasta riippumatta.

Esimerkiksi silloin, kun omaishoidon vapaa järjestetään perhehoitona, sovelletaan omaishoidon vapaan maksuja, ei perhehoidon.

16 Lastensuojelu

Avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan määrätä enintään elatusavun suuruinen asiakasmaksu lapsen vanhemmille. Asiakasmaksun suuruus määritellään samoin laskentaperustein kuin elatusapu. Maksu jaetaan maksukyvyyn mukaan vanhempien kesken.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolta lapsi saa perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja, sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (Asiakasmaksulaki 7 §).

17 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen määrääminen

Asiakasmaksun määräämistä varten selvitetään asiakkaan tulot. Tulotiedot pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen asianhoitajaltaan. Tiedot voidaan pyytää myös muilta viranomaisilta, yhteisöiltä tai yksiköiltä. Tulotiedot voidaan tarkastaa esimerkiksi Kelan tarjoaman käyttöyhteyden ja Verohallinnon tulorekisterin avulla.

Asiakasmaksulain 14 a §:n mukaan valtion viranomainen, hyvinvointialueen viranomainen, kunnallinen viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja ja työttömyyskassa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja ovat velvollisia hyvinvointialueen viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hallussaan olevat asiakkaan taloudellista asemaa koskevat ja asiakasmaksun suuruuden määräämistä varten välttämättömät tiedot ja selvitykset, jos maksun määräävä hyvinvointialue ei ole saanut asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan riittäviä ja luotettavia tietoja maksun määräämistä varten.

Silloin, kun maksu määräytyy palvelussa olevan henkilön ja hänen puolison yhteenlaskettujen tulojen perusteella, sovelletaan em. tiedonsaantioikeutta myös puolisoon. Em. tahoilta pyydetään ainoastaan asiakasmaksun määrittämisen kannalta merkitykselliset tiedot. Tiedonantovelvollisuus koskee myös rahalaitosta, jos hyvinvointialue ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä muilta em. tahoilta, ja jos on perusteltua syytä epäillä asiakkaan tai hänen edustajansa antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta.

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi (Asiakasmaksulaki 10 j §). Maksukyvyn mukaan määräytyvät asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain. Tämän lisäksi maksu on asiakasmaksulain 10 j §:n mukaan tarkistettava asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta tai hyvinvointialueen aloitteesta, kun:

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet;
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus tuloista tehtäviin vähennyksiin on muuttunut;
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet;
- maksu osoittautuu virheelliseksi;
- asiakkaalle laadittua asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen;
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Jos maksun määräytymisen perusteena olevat tulot muuttuvat, tulee asiakkaan tai hänen asianhoitajansa ilmoittaa muuttuneet tulotiedot asiakasmaksusta päättävälle viranomaiselle. Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta. (Asiakasmaksulaki 10 j §.)

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000) on säädetty asiakkaan ja hänen edustajansa

tietojenantovelvollisuudesta (12 §) ja sosiaalihuollon viranomaisen oikeudesta salassa pidettäviin tietoihin (20–22 §).

Asiakkaan käytettyä palvelua, josta maksu peritään kaikilta samansuuruisena, asiakkaalle lähetetään lasku, johon on liitetty oikaisuvaatimusohje. Mikäli maksu määräytyy asiakkaan tulojen mukaan, asiakkaalle lähetetään kirjallinen maksupäätös oikaisuvaatimusohjeineen.

18 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun

Asiakasmaksulain 10 e §:ssä säädetyn jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun, ja 7 c §:ssä säädetyn pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut voidaan periä, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan. (Asiakasmaksulaki 10 k §.)

Poissaolo katsotaan alkaneeksi lähtöpäivästä riippumatta siitä, mihin aikaan asiakas poistuu palvelusta. Palvelu on maksullista siitä päivästä alkaen, kun asiakas palaa palveluun.

Maksut peritään edellä mainitun asiakasmaksulain 10 k §:n mukaisesti lukuun ottamatta säännöllistä kotihoitoa ja säännöllistä kotipalvelua, joissa palvelusta veloitetaan toteuman mukaan.

19 Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot ja huomioitavat vähennykset

19.1 Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksulain 10 f §:ssä määritellään jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot. Asiakasmaksu määräytyy asiakkaan tai asiakkaan ja puolison

kuukausitulosten mukaan huomioiden kohdan 18.2 mukaiset tuloista tehtävät vähennykset. Maksun perusteena huomioidaan bruttotulot.

Kuukausitulona huomioidaan asiakkaan tai asiakkaan ja puolison jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä laskennallinen metsätulo. Tulo on jatkuvaa, kun se jatkuu vähintään kolmen kuukauden ajan maksun määräämisen ajankohdasta.

Mikäli saatavilla ei ole uusinta tositteellista tietoa asiakkaan veronalaisista tuloista, voidaan veronalaisina tuloina huomioida viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto ennakkoperintälain (1118/1996) 6 §:n 1 momentin nojalla vuosittain antamissaan päätöksissä ennakonpidätyksen ja ennakonkannon laskentaperusteista määrää.

Laskennallisella metsätulolla tarkoitetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot. Hyvinvointialueen on asiakkaan tai hänen edustajansa vaatimuksesta alennettava laskennallista metsätuloa, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraharvo on Suomen metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen antaman lausunnon perusteella vähintään kymmenen prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraharvon erotuksen suuruinen. (Asiakasmaksulaki 10 i §.)

Tuloina ei huomioida kustannusten korvauksia ja muita tiettyä tarkoitusta varten myönnettyjä avustuksia tai muita vastaavia tuloja, jotka eivät ole säännöllisiä tai jatkuvia eivätkä kuulu veronalaisiin ansioihin. Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan

hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Huomioon otettavat bruttotulot, esimerkiksi:

- Palkka
- Eläkkeet
- Etuudet
- Lasten kotihoidon tuki
- Metsätulo
- Osinkotulot
- Korkotulot
- Pääomatulot
- Vuokratulo (hoitovastike ja sijoituslainan korko vähennettynä)
- Elatustuki
- Elatusapu
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Osakesäästötillille maksetut osingot
- Sijoitusrahastoista vuosittain maksettava tuotto
- Ei-verotuttujen eläkevakuutusten osa eläkkeestä, joka vastaa pääomalle kertynyttä tuottoa
- Muut jatkuvat tai vuosittain toistuvat henkilökohtaiset tulot

Tulot, joita ei oteta huomioon, esimerkiksi:

- Lapsilisä
- Opintotuki
- Aikuiskoulutustuki
- Opintojen apurahat ja muut vastaavat avustukset
- Kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- Asumistuki

- Opintotuen asumislisä
- Sotilasavustus
- Asevelvollisen päiväraha
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Toimeentulotuki
- Veteraanilisä
- Rintamalisä
- Ylimääräinen rintamalisä
- Sijoitusrahastojen kasvuosuuksille maksetut tuotot, joita ei vuosittain jaeta ulos
- Ei-verotuetuista eläkevakuutuksista saatu pääoman palautus
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito ja tutkimuskulut
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa tarkoitetut ylläpitokorvaukset
- Työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Muut vastaavat tulot, jotka eivät ole säännöllisiä tai jatkuvia eivätkä kuulu veronalaisiin ansioihin

19.2 Tuloista tehtävät vähennykset

Ennen jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksun määräämistä voidaan tuloista huomioida alla luetellut vähennykset (Asiakasmaksulaki 10 g §). Vähennykset tehdään tarvittaessa myös puolison kuukausituloista, jos maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen tulojen mukaan.

Elatusvelvollisuus, tosiasialliset perhesuhteet ja syytinki

- Henkilön suoritettavaksi vahvistettu elatusapu
- Henkilön tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset

- Kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana (syytinki)
- Avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

Edunvalvonnasta aiheutuneet kustannukset

Palkkion perusmaksu ja tilintarkastusmaksu

Edunvalvojan palkkio muodostuu vuotuisesta perusmaksusta ja lisämaksuista (edunvalvojan palkkion suuruudesta annettu valtioneuvoston asetus 696/2012).

Asiakasmaksua määrättäessä tuloista huomioidaan vähennyksenä edunvalvojan palkkion perusmaksu enintään sen suuruisena, kuin se on määritelty mainitussa palkkioasetuksessa. Perusmaksu on 1.1.2024 alkaen 520 euroa tai 330 euroa vuodessa. Edunvalvontavaltuutetun palkkiona huomioidaan vastaavasti enintään edellä tarkoitetun edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruinen vähennys.

Perusmaksun lisäksi vähennyksenä huomioidaan Digi- ja väestötietoviraston tilintarkastusmaksu kuukautta kohden.

Aloituskasvu

Lisäksi vähennyksenä voidaan huomioida lisämaksu edunvalvonnan aloittamisesta aiheutuvista toimenpiteistä enintään sen suuruisena, kuin se on määritelty edellä mainitussa palkkioasetuksessa. Aloitusmaksu on 1.1.2024 alkaen 240 euroa.

Edunvalvontavaltuutuksen osalta voidaan huomioida edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisesta Digi- ja väestötietoviraston perimä maksu 130 euroa.

Asiakkaan tai edunvalvojan tulee ilmoittaa asiakasmaksupäätöksen tekijälle mahdollisista edunvalvonnasta aiheutuvista kuluista.

Asumismenojen huomiointi asiakkaan siirtyessä yhteisölliseen asumiseen

Asiakkaan siirtyessä yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, on maksua määrättäessä vähennettävä asiakkaan tuloista edellisen asunnon todelliset asumismenot (Asiakasmaksulaki 10 g §). Tämän on tarkoitus turvata asiakkaalle riittävä aika asumisjärjestelyjä varten. Muusta kuin vakituksena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä. Vähennyksenä tuloista huomioidaan asiakkaan osuus asumismenoista seuraavasti:

Vuokra-asunnosta otetaan huomioon vuokra ja pakollinen kotivakuutus huoneenvuokralain irtisanomisajan mukaisesti asumispalveluyksikköön ottamiskuukauden loppuun saakka sekä välittömästi sen jälkeen yhden (1) kuukauden irtisanomisajan verran.

Asumisoikeusasunnosta menona huomioidaan edellä mainituin ehdoin käyttövastike ja pakollinen kotivakuutus kolmen (3) kuukauden ajan.

Omistusasunnosta aiheutuvat menot voidaan ottaa huomioon pitkäaikaiseen asumispalveluun ottamiskuukauden loppuun saakka sekä välittömästi sen jälkeen enintään kuuden (6) kuukauden ajalta:

- Omakotitalon menoina huomioidaan kiinteistöön kohdistuva kiinteistövero, kohtuulliset lämmitys- ja hoitokulut ja kiinteistön pakollinen kotivakuutus
- Asunto-osakkeen menona huomioidaan hoitovastike ja asunnon pakollinen kotivakuutus.

20 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen laitoshoidon ja pitkäaikaisen perhehoidon maksun perusteena olevat tulot ja huomioitavat vähennykset

20.1 Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksulain 10 b §:ssä määritellään pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot. Asiaksmaksu määräytyy asiakkaan kuukausitulojen mukaan. Asiakkaan kuukausituloina otetaan huomioon asiakkaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä ja verosta vapaat tulot sekä laskennallinen metsätulo. Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulo on jatkuvaa, kun se jatkuu vähintään kolmen kuukauden ajan maksun määrittämisen ajankohdasta. Jatkuvia tuloja ovat muun muassa palkka-, eläke- ja etuustulot. Vuosittain toistuvasti saatuja tuloja ovat muun muassa pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat nettotulot kuten osinko- ja korkotulot. Tuloina huomioidaan myös osakesäästölille maksetut osingot ja sijoitusrahastoista vuosittain asiakkaalle maksettava tuotto. Sijoitusrahastojen niin sanotuille kasvuosuuksille maksettuja tuottoja, joita ei vuosittain jaeta rahastosta ulos, ei huomioida tulona.

Niin sanottujen ei-verotettujen eläkevakuutusten osalta tulona huomioidaan se osa eläkkeestä, joka vastaa sijoitetulle pääomalle kertynyttä tuottoa. Ei-verotetuista eläkevakuutuksista saatua pääoman palautusta ei sen sijaan huomioida tulona.

Vuokratulona huomioidaan asunnosta saatu vuokra tulonhankkimismenoilla vähennettynä. Tulonhankkimismenoja ovat hoitovastike ja asunnon hankkimiseksi otetun sijoituslainan korko.

Sijoituslainan tai mahdollisen yhtiölainan lyhennyksiä ei huomioida vuokratulon vähennyksenä.

Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Laskennallisella metsätulolla tarkoitetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot. Hyvinvointialueen on asiakkaan tai hänen edustajansa vaatimuksesta alennettava laskennallista metsätuloa, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraharvo on Suomen metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen antaman lausunnon perusteella vähintään kymmenen prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraharvon erotuksen suuruinen. (Asiakasmaksulaki 10 i §.)

Tuloina ei huomioida satunnaisia ja kertaluontoisia tuloja, kustannusten korvauksia ja muita tiettyä tarkoitusta varten myönnettyjä avustuksia tai muita vastaavia tuloja, jotka eivät ole säännöllisiä tai jatkuvia eivätkä kuulu veronalaisiin ansioihin.

Tuloina ei huomioida tuloverolain (1535/1992) 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tulona ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Asiakasmaksun perusteena olevista tuloista huomioidaan kohdan 19.2 mukaiset vähennykset.

Huomioon otettavat nettotulot, esimerkiksi:

- Palkka
- Eläkkeet
- Etuudet
- Opintoraha
- Aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Korkotulo
- Osinkotulo
- Sijoitusrahastojen tuotto-osuudet
- Metsätulo
- Vuokratulot (hoitovastike ja sijoituslainan korko vähennettynä)
- Opintojen apurahat ja tunnustuspalkkio, siltä osin, kun ne ovat jatkuvia tai vuosittain toistuvia ja veronalaisia
- Muut jatkuvat tai vuosittain toistuvat henkilökohtaiset tulot

Tulot, joita ei oteta huomioon, esimerkiksi:

- Lapsilisä
- Kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- Asumistuki
- Opintotuen asumislisä
- Sotilasavustus
- Asevelvollisen päiväraha
- Rintamalisä
- Ylimääräinen rintamalisä
- Veteraanilisä
- Alaikäiselle maksettava elatusapu tai elatustuki

- Kertaluontoiset opintojen apurahat ja tunnustuspalkkio
- Toimeentulotuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa tarkoitetut ylläpitokustannukset
- Perhehoidon korvaukset

20.2 Tuloista tehtävät vähennykset

Ennen pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun määräämistä, tulee asiakkaan kuukausituloista vähentää asiakasmaksulain 10 c §:n mukaiset vähennykset. Vähennykset tehdään tarvittaessa myös puolison kuukausituloista, jos maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen tulojen mukaan.

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksun perusteena olevista tuloista tehdään myös asiakasmaksulain 10 d §:n mukaiset vähennykset.

Elatusvelvollisuus, tosiasialliset perhesuhteet ja syytinki

- Henkilön suoritettavaksi vahvistettu elatusapu. Elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- Henkilön tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- Kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana (syytinki)
- Avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

Edunvalvonnasta aiheutuneet kustannukset

Palkkion perusmaksu ja tilintarkastusmaksu

Edunvalvojan palkkio muodostuu vuotuisesta perusmaksusta ja lisämaksuista (edunvalvojan palkkion suuruudesta annettu valtioneuvoston asetus 696/2012).

Asiakasmaksua määrättäessä tuloista huomioidaan vähennyksenä edunvalvojan palkkion perusmaksu enintään sen suuruisena, kuin se on määritelty mainitussa palkkioasetuksessa. Perusmaksu on 1.1.2024 alkaen 520 euroa tai 330 euroa vuodessa. Edunvalvontavaltuutetun palkkiona huomioidaan vastaavasti enintään edellä tarkoitetun edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruinen vähennys.

Perusmaksun lisäksi vähennyksenä huomioidaan Digi- ja väestötietoviraston tilintarkastusmaksu kuukautta kohden.

Aloituskas

Lisäksi vähennyksenä voidaan huomioida lisämaksu edunvalvonnan aloittamisesta aiheutuvista toimenpiteistä enintään sen suuruisena, kuin se on määritelty edellä mainitussa palkkioasetuksessa. Aloitusmaksu on 1.1.2024 alkaen 240 euroa.

Edunvalvontavaltuutuksen osalta voidaan huomioida edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisesta Digi- ja väestötietoviraston perimä maksu 130 euroa.

Asunnosta aiheutuvat menot

Asiakasmaksulain 10 c §:n mukaan pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon alkaessa asiakkaan tuloista vähennetään edellisen asunnon todelliset asumismenot. Muusta kuin vakituisena asuntona käytetystä asunnosta aiheutuvia kuluja ei oteta huomioon vähennyksenä. Vähennyksenä tuloista huomioidaan asiakkaan osuus asumismenoista seuraavasti:

Vuokra-asunnosta otetaan huomioon vuokra ja pakollinen kotivakuutus huoneenvuokralain irtisanomisajan mukaisesti pitkäaikaisen palvelun alkamiskuukauden loppuun saakka sekä välittömästi sen jälkeen yhden (1) kuukauden irtisanomisajan verran.

Asumisoikeusasunnosta menona huomioidaan edellä mainituin ehdoin käyttövastike ja pakollinen kotivakuutus kolmen (3) kuukauden ajan.

Omistusasunnosta aiheutuvat menot voidaan ottaa huomioon pitkäaikaisen palvelun alkamiskuukauden loppuun saakka sekä välittömästi sen jälkeen enintään kuuden (6) kuukauden ajalta:

- Omakotitalon menoina huomioidaan kiinteistöön kohdistuva kiinteistövero, kohtuulliset lämmitys- ja hoitokulut ja kiinteistön pakollinen kotivakuutus
- Asunto-osakkeen menona huomioidaan hoitovastike ja asunnon pakollinen kotivakuutus.

Ulosotto

Henkilön toistuvaistuloista suoritettavaa ulosmittausta ei pääsääntöisesti oteta vähennyksenä huomioon. Poikkeustapauksessa se voidaan ottaa huomioon, jos ulosmittauksen huomiotta jättämisestä henkilölle syntyisi ulosmitattavaa asiakasmaksuvelkaa.

Asumispalvelun vuokra ja lääkemenot pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja perhehoidossa

Asiaksmaksun perusteena olevista tuloista vähennetään kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu. Menoina huomioidaan asumispalveluyksikön vuokra ja mahdollisesti erikseen maksettavat vesi, sähkö ja pakollinen kotivakuutus. Huomioitavista asumismenoista vähennetään asiakkaalle maksettava asumistuki. (Asiaksmaksulaki 10 d §.)

Asiakasmaksun perusteena olevista tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (52,25 euroa kuukaudessa vuonna 2024). Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi. (Asiakasmaksulaki 10 d §.)

Pitkäaikaisen laitoshoidon alkaessa kotiin jäävän puolison ja lasten elatuksen turvaaminen

Asiaksmaksuasetuksen 15 §:n mukaan ennen pitkäaikaisen laitoshoidon maksun määräämistä tulee selvittää, onko asiakas ennen pitkäaikaisen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa tai onko hänellä alaikäisiä lapsia, joiden elatus on ollut kokonaan tai osittain riippuvainen palvelun käyttäjän tuloista.

Selvityksen perusteella maksu tulee tarvittaessa määrätä asiakasmaksulain 7 c §:n 2 momentin (maksun määrääminen puolisojen yhteenlasketuista tuloista) ja 10 c §:n määräykset (vähennykset tuloista) huomioon ottaen, säädettyä alemmaksi siten, että yhteistaloudessa eläneen henkilön ja alaikäisten lasten elatus tulee turvatuksi.

Selvityksessä tulee myös ottaa huomioon, mitä lapsen elatuksesta annetun lain (704/1975) 3 §:n 2 momentissa on säädetty vanhempien vastuusta täysi-ikäisen lapsen koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista. Täysi-ikäisen lapsen koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista tulee

esittää lastenvalvojan vahvistama koulutusavustussopimus tai tuomioistuimen päätös.

21 Muualla kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut

Jos asiakkaalla ei ole Suomessa kotikuntaa, peritään hänelle annetusta terveydenhuollon palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansanvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Edellä mainittuja maksuja ei peritä tartuntatautilain 44 §:ssä, 45 §:n 1 momentissa ja 47 §:ssä tarkoitetuista rokotuksista, yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettusta kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrätyistä lääkkeistä, raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrätyistä lääkkeistä, lukuun ottamatta tilapäisesti Suomessa oleskelevia henkilöitä sekä niitä, jotka saavat kustannuksiin korvausta muun lajin nojalla tai vakuutuksen perusteella. (Asiakasmaksulaki 13 §.)